

"НЕВИДИМИТЕ" ФИРМИ -
ХАРАКТЕРИСТИКИ И
ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД
РАЗВИТИЕТО НА
СЕМЕЙНИТЕ ФИРМИ

Доц. д-р Десислава Йорданова

Съдържание

1. Дефиниция
2. Значение за икономиката
3. Модели за описание
4. Предизвикателства пред развитието на семейните фирми

Успешни семейни компании

FERRERO

L'ORÉAL®
PARIS

Walmart

UNITED COLORS
OF BENETTON.

 TOYOTA

Дефиниция

- семейството контролира значителен дял от собствеността върху бизнеса;
- контролиращото семейство има силно влияние върху управлението;
- някои членове на контролиращото семейство участват активно в управлението;
- семейната фирма има значителен принос към семейния доход;
- внимание върху приемствеността и унаследяването на бизнеса.

Дефиниция

Единна европейска дефиниция (ЕК, 2009):

- мажоритарният пакет от собствеността върху бизнеса е собственост на физическото лице, основало фирмата или придобило съответния дял от капитала, или на негови съпруг/а, деца, родители или други преки наследници;
- поне един член на семейството участва активно в работата на фирмата;
- ако фирмата е листвана на борсата - семейството притежава поне 25% от собствеността.

Значение за икономиката

Семейните фирми в ЕС:

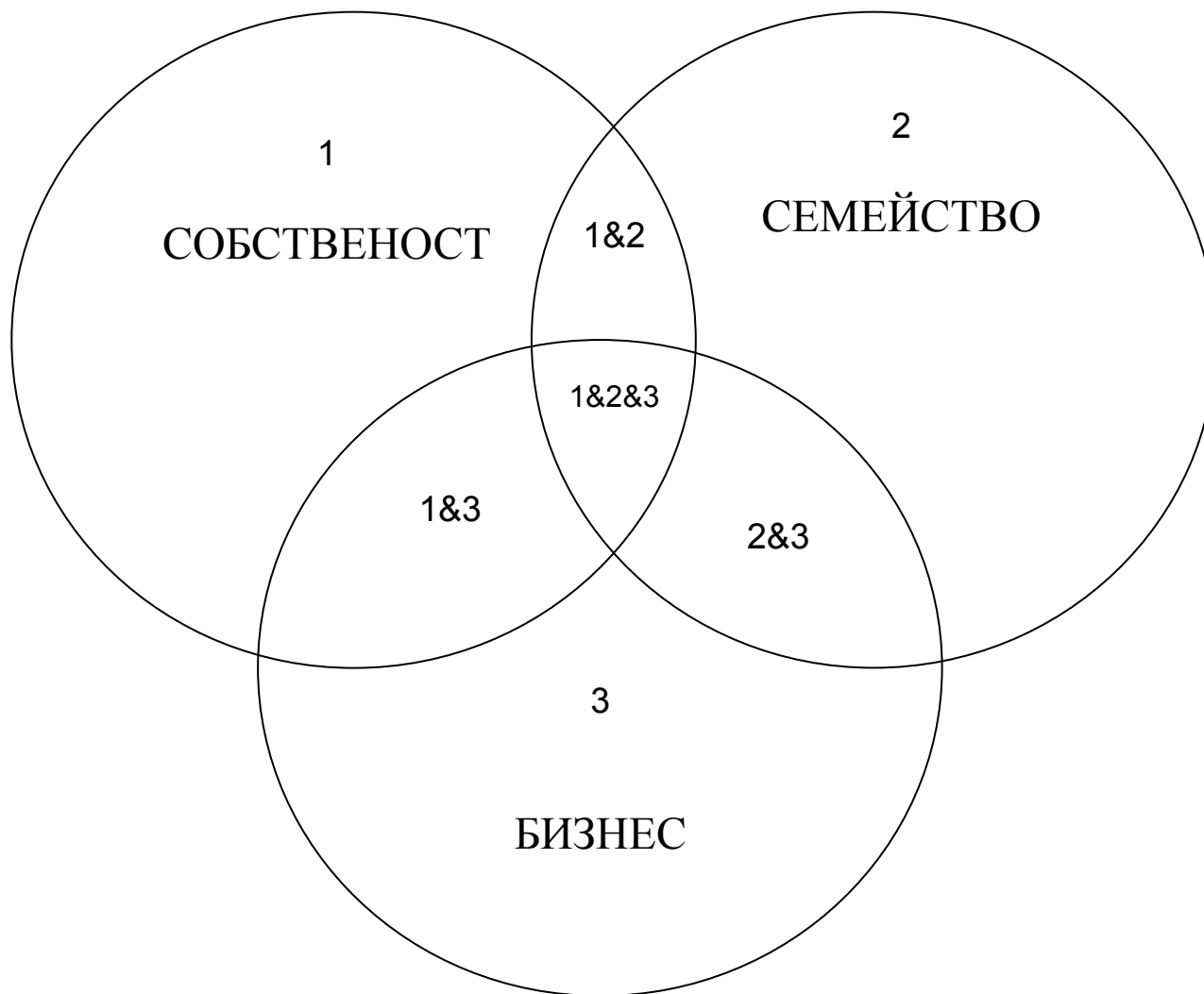
- между 60% - 90% от всички фирми в частния сектор в отделните страни-членки;
- до 40% от БВП в отделните-страни членки;
- 40% - 50% от заетостта в частния сектор в отделните страни-членки;
- голяма част от семейните фирми са МСП;
- концентрирани в традиционни сектори на икономиката.

Значение за икономиката

Семейните фирми в България:

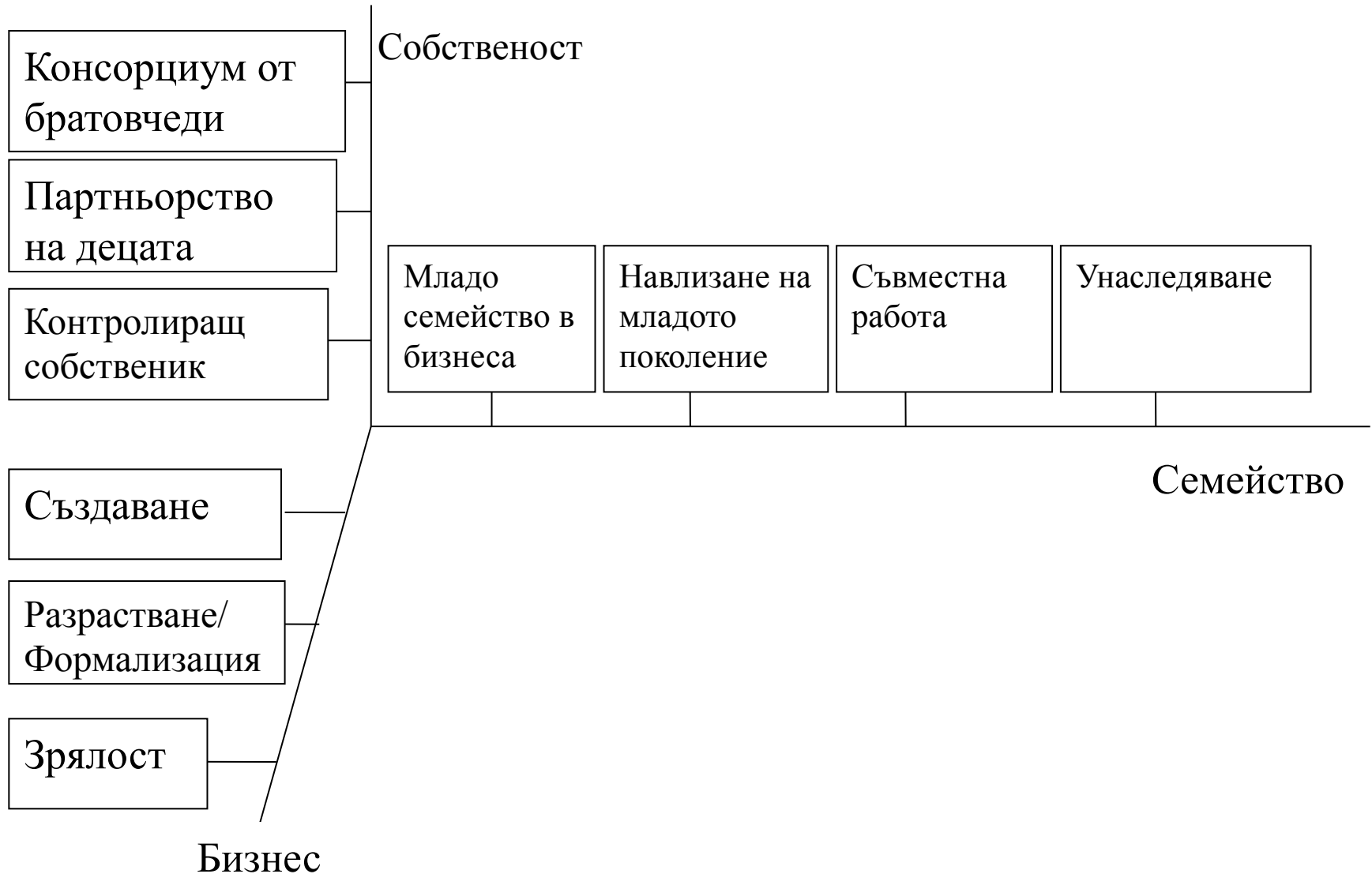
- 42% от всички фирми;
- 28% от заетостта в частния сектор;
- голяма част от семейните фирми са МСП;
- концентрирани в секторите услуги и търговия.

Модел на трите кръга (Tagiuri, Davis, 1982)

Модел на развитие на семейната фирма (Gersick, Davis, Hampton, Lansberg, 1997)

Характеристики

- дългосрочна устойчивост;
- прехвърляне на собствеността и управлението между поколенията;
- ценностите на семейството се възприемат в семейната фирма;
- фокус върху местната общност и местния бизнес;
- предпазливост при поемане на рискове;
- силна корпоративна социална отговорност;
- трансфер на управленски знания и умения между поколенията;
- бързо вземане на решения;
- не допускат външни инвеститори;
- висок потенциал за възникване на конфликти;
- липса на професионализъм;
- смесване на семейни и бизнес взаимоотношения.

Институционални противоречия

Предизвикателства

- “невидимост” на семейния бизнес;
- прехвърляне на управленския контрол и собствеността;
- балансиране на личния живот и управлението на семеен бизнес;
- развитие на специфични компетенции за управление на семеен бизнес;
- достъп до финансиране;
- имидж на пазара на труда.

Унаследяване

I етап: Установяване на правила и първи стъпки в процеса

II етап: Отглеждане и развитие на подходящ наследник

III етап: Избор на наследник

IV етап: Преходен период и трансфер на властта

F E S T A
H O L D I N G

Interservice
Uzunovi Plc

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!